

Sygn. akt IV P 158/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20.05.2014r.

Sąd Rejonowy w Zgorzelcu Wydział IV Pracy

w składzie:

Przewodniczący SSR Danuta Kaczerewska

Ławnicy A. C., Z. K.

Protokolant Danuta Błachaniec-Kępa

po rozpoznaniu w dniu 20.05.2014r. w Zgorzelcu sprawy

z powództwa **K. K.**

przeciwko **Syndykowi Masy Upadłości Przedsiębiorstwa Państwowej (...) Sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej**

o ustalenie istnienia stosunku pracy

I. powództwo oddała,

II. zasądza od powódki K. K. na rzecz strony pozwanej Syndyka Masy Upadłości Przedsiębiorstwa Państwowej (...) Sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej kwotę 60 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt IV P 158/13

UZASADNIENIE

Powódka- K. K. w pozwie skierowanym przeciwko stronie pozwanej- Syndykowi Masy Upadłości Przedsiębiorstwa Państwowej (...) Spółka z o.o. w upadłości likwidacyjnej domagała się ustalenia stosunku pracy w okresie od dnia 15.05.2013r. do dnia 19.06.2013r. W uzasadnieniu swojego stanowiska podała, że w oparciu o umowę o pracę z dnia 21.05.2012r. świadczyła pracę na stanowisku Prezesa Zarządu Spółki, która to umowa była zawarta na czas określony tj. na czas pełnienia funkcji Prezesa Zarządu Spółki. Postanowieniem z dnia 21.05.2013r. Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze ogłosił (...) Spółki (...) w Z. i wyznaczył na Syndyka Masy Upadłości Panią B. K.. Powódka natomiast wyznaczona została przez Ministra Skarbu Państwa do pełnienia funkcji Likwidatora. Pomimo powyższego, powódka nadal po ogłoszeniu upadłości zajmowała się faktycznie zarządzaniem Przedsiębiorstwem, z tym, że w okresie od 15.05.2013r. do dnia 20.05.2013r. jako Likwidator, natomiast od dnia 21.05.2013r. do dnia 30.06.2013r. jako osoba zarządzająca Przedsiębiorstwem. Powódka świadczyła wszystkie swoje dotychczasowe obowiązki po wcześniejszym uzgodnieniu z Syndykiem Masy Upadłości, która powierzyła jej te obowiązki i zobowiązała się do zawarcia z powódka umowy w tym przedmiocie. Powódka przychodziła do pracy i otrzymała wynagrodzenie za maj 2013r. w kwocie 3.797, 31 zł. Ponadto, w spornym okresie, tylko powódka mogła zarządzać transportem, bowiem tylko ona posiadała Certyfikat Kompetencji Zawodowych w Międzynarodowym Transporcie Drogowym Osób z dnia 21.02.2007r. Natomiast zmiana w zakresie osoby zarządzającej transportem została zgłoszona przez pozwanego w Starostwie Powiatowym w Z. dopiero w dniu 19.06.2013r. Powódka nie neguje faktu, że jej stosunek pracy jako Prezesa Zarządu (...) Sp.z o.o. wygasł z chwilą podjęcia przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Wspólników Uchwały w sprawie likwidacji spółki. Jednakże uważa, że doszło do nawiązania nowego stosunku pracy- o zarządzanie Przedsiębiorstwem pomiędzy powódką a Syndykiem Masy Upadłości. Powódka bowiem, po dniu 14.05.2013r., który został wskazany jako data zakończenia

poprzedniego stosunku pracy- nadal wykonywała swoje dotychczasowe obowiązki tj. zarządzała Przedsiębiorstwem będącym w upadłości likwidacyjnej. Działo się to za wiedzą i zgodą Syndyka, który zobowiązał się do zawarcia stosownej umowy w tym zakresie./k-2-5 akt/.

Strona pozwana- Syndyk Masy Upadłości Przedsiębiorstwa Państwowej (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości likwidacyjnej w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu swojego stanowiska strona pozwana podała, że powódka była zatrudniona w upadłej spółce na podstawie umowy o pracę z dnia 21.05.2012r. na stanowisku Prezesa Zarządu. Umowa ta została zawarta na czas wykonywania określonej pracy i uległa rozwiązaniu z dniem 15.05.2013r. z chwilą wygaśnięcia mandatu członka zarządu na skutek podjęcia przez Zgromadzenie Wspólników spółki uchwały w sprawie likwidacji spółki. Na mocy tej samej uchwały powódka została powołana do pełnienia funkcji Likwidatora spółki, którą pełni nadal. Z tytułu pełnionej funkcji powódce zostało przyznane wynagrodzenie na mocy oświadczenia Ministerstwa Skarbu Państwa z dnia 12.07.2013r. Od chwili otwarcia likwidacji spółki tj. od dnia 15.05.2013r. powódka nie pozostawała w stosunku pracy ze upadłą spółką, lecz łączył ją z nią wyłącznie stosunek organizacyjny wynikający z faktu powołania do funkcji Likwidatora spółki. Wbrew twierdzeniom powódki, Syndyk Masy Upadłości nie zawierał z powódką żadnej umowy o pracę ani też innej umowy o charakterze cywilnoprawnym i nie powierzał jej obowiązków związanych z zarządzaniem przedsiębiorstwem upadłego. Powódka jako Likwidator reprezentowała upadłego od dnia 15.05.2013r. i wszystkie czynności wykonywała w ramach łączącego ją ze spółką stosunku organizacyjnego. Syndyk Masy Upadłości nie uzgadniał z powódką stanowiska pracy, zakresu obowiązków pracowniczych, ani wysokości wynagrodzenia. Ponadto w okresie od 15.05.2013r./otwarcie upadłości/ do dnia 21.05.2013r. powódka była jedyną osobą reprezentującą upadłego jako Likwidator spółki. A zatem, w tym okresie nie mogło dojść do zawarcia umowy o pracę pomiędzy powódką a Syndykiem, gdyż Syndyk jeszcze nie został ustanowiony. Dopiero 21.05.2013r. Sąd ogłosił upadłość likwidacyjną spółki i ustanowił Syndyka Masy Upadłości. Strona pozwana dodała, że wbrew twierdzeniom powódki, nie była ona jedyną osobą posiadającą certyfikat w zakresie transportu, bowiem identycznym certyfikatem legitymował się również jeden z pracowników upadłej spółki. Poza tym pozwana prowadziła z powódką rozmowy na temat możliwości dalszego wykorzystywania jej certyfikatu przez upadłego ,jednakże powódka zażądała z tego tytułu wynagrodzenia na co Syndyk nie wyraziła zgody. Dlatego też strona pozwana dokonała stosownej zmiany w tym zakresie w Starostwie Powiatowym. Zdaniem strony pozwanej składając do Starosty Powiatowego pismo o zmianie osoby zarządzającej przedsiębiorstwem wykonała ona ciężący na niej obowiązek wynikający z przepisów prawa, co w żadnym razie nie świadczy o zatrudnieniu powódki na podstawie umowy o pracę do dnia 19.06.2013r. / k-27-31 akt/.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Uchwałą Nr. (...) Rady Nadzorczej Spółki Przedsiębiorstwa Państwowej (...) Sp .z o.o. z dnia 18.05.2012r. powódka K. K. została powołana na stanowisko Prezesa Zarządu Spółki (...) Sp.z o.o. w Z. VI kadencji /akta osobowe powódki K. K. cz.B/.

Strony w dniu 21.05.2012 r. zawarły umowę o pracę, na podstawie której powódka została zatrudniona na stanowisku Prezesa Zarządu Spółki na czas określony tj. na czas pełnienia funkcji Prezesa Zarządu Spółki/akta osobowe powódki cz., k-7 akt/.

W dniu 15.05.2013r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Wspólników Spółki (...) Sp.z o.o. w Z. podjęło Uchwałę nr.1 na mocy której postanowiono o rozwiązaniu Spółki po przeprowadzeniu jej likwidacji i ogłoszono otwarcie likwidacji Spółki.

Uchwałą nr.2 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Wspólników Spółki (...) Sp. z o.o. w Z. ustanowiono powódkę Likwidatorem Spółki.

/ akt notarialny nr. (...) z dnia 15.05.2013r. na k-37-39 akt/.

Ministerstwo Skarbu Państwa w dniu 12.07.2013r. ustaliło z mocą od dnia 15.05.2013r. wynagrodzenie powódki-likwidatora Spółki (...) Sp. z o.o. w upadłości jako równowartość 0,5-krotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale roku poprzedniego ogłoszonego przez Prezesa GUS przy uwzględnieniu obowiązywania art.29d ustawy o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi w roku 2013r.

/k-36 akt/.

Postanowieniem Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze Wydział V Gospodarczy z dnia 21.05.2013r. ogłoszono upadłość (...) Sp.z o.o. w Z. i ustanowiono Syndyka Masy Upadłości w osobie pani B. K..

/k-8 akt/.

Z chwila ustanowienia Syndyka Masy Upadłości do obowiązków powódki jako Likwidatora należało wskazanie i wydanie całego majątku upadłego oraz udzielanie wszelkich informacji niezbędnych Syndykowi do objęcia obowiązków osoby zarządzającej upadłą spółką.

/ zeznania powódki K. K. na k-114 akt ,zeznania Syndyka Masy Upadłości B. K. na k-115 akt/.

Powódka prowadziła również rozmowy z przedstawicielami Spółki (...) w P., z którą wcześniej współpracowała jako Prezes Zarządu spółki na temat dalszej dostawy paliwa dla upadłej spółki. rozdzielała korespondencję, współpracowała z Syndykiem w sprawach kadrowych, finansowych, organizowała naprawę taboru samochodowego. Powódka nie dysponowała żadnym pełnomocnictwem udzielonym jej przez Syndyka upoważniającego do prowadzenia spraw upadłej spółki i podpisywania dokumentów.

/ zeznania powódki K. K. na k-114, zeznania świadka J. S. nak-108 akt/.

Strony nie zawierały żadnej umowy na wykonywanie przez powódkę dodatkowych czynności czy też usług. Nie ustalały ani rodzaju wykonywanej przez powódkę pracy ,ani wynagrodzenia czy też rodzaju umowy jaka ewentualnie miała łączyć strony. Powódka nie miała obowiązku codziennego stawiania się w pracy w określonym miejscu i czasie. Nie miała obowiązku podpisywania list obecności i nie wykonywała pracy pod kierownictwem Syndyka Masy Upadłości.

/ zeznania powódki K. K. k- 114, zeznania Syndyka B. K. k-115 akt/.

W dniu 6.06.2013r Syndyk Masy Upadłości wystawił powódce świadectwo pracy potwierdzające okres zatrudnienia powódki w upadłej spółce za okres od dnia 21.05.2012r. do dnia 14.05.2013r na stanowisku Prezesa Zarządu Spółki.

/ akta osobowe powódki, k-10 akt/.

Powódka pełniąc wcześniej obowiązki Prezesa Zarządu Spółki i posiadająca Certyfikat Kompetencji Zawodowych w Międzynarodowym Transporcie Drogowym Osób była zgłoszona w Starostwie Powiatowym jako osoba zarządzająca transportem. Oprócz powódki takim certyfikatem legitymował się również jeden z pracowników Spółki (...), którego powódka, jako ówczesna Prezes Zarządu nie zgłosiła do Starostwa. Zmiana osoby zarządzającej nastąpiła z dniem 19.06.2013r

/ zeznania powódki na k-114 akt, zeznania świadka T. B. na k-70-71 akt, pismo Starostwa Powiatowego z dn.15.07.2013r. na k-15 akt/.

Powódka – K. K. w dniu 22.03.2014r.jako reprezentant Spółki w postępowaniu upadłościowym wystąpiła do Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze o przyznanie na jej rzecz wynagrodzenia za okres od dnia 21.05.2013r. do dnia 28.02.2014r w kwocie 18.010 zł z tytułu czynności wykonywanych w postępowaniu upadłościowym /k-11-112 akt/.

Sąd zważył, co następuje:

W rozpatrywanej sprawie powódka K. K. domagała się ustalenia istnienia stosunku pracy pomiędzy nią a Syndykiem Masy Upadłości na stanowisku osoby zarządzającej w okresie od dnia 15.05.2013r. do dnia 19.06.2013r.

Bezspornym było, że w dniu 21.05.2012r. została z powódką zawarta umowa o pracę na stanowisku Prezesa Zarządu Spółki. Umowa ta została zawarta na czas pełnienia funkcji Prezesa Zarządu Spółki.

Status prawny członka zarządu spółki określają przepisy kodeksu spółek handlowych, natomiast jego sytuację jako pracownika określają zasadniczo przepisy kodeksu pracy oraz postanowienia umowy o pracę. Zawieranie umów o pracę zależy wyłącznie od woli stron. Swoboda nawiązywania stosunków pracy jest bowiem jedną z podstawowych zasad prawa pracy - art. 11 k.p.

Umowa na czas wykonania określonej pracy jest kolejną odmianą umowy terminowej. Umowę tę strony zawierają na okres potrzebny do zrealizowania określonego zadania. Umowy tego rodzaju różnią się od umów na czas określony tym, że nie wskazują dnia rozwiązania stosunku pracy, lecz przewidują jego ustanie z chwilą ukończenia pracy, do wykonania której pracownik został zatrudniony.

Zawarta przez powódkę umowa z dn.21.05.2012r.r. wyraźnie odnosi czas jej trwania- do czasu powołania powódki na stanowisko Prezesa Zarządu Spółki. W związku z powyższym konsekwencje zaprzestania przez powódkę pełnienia funkcji Prezesa Zarządu w następstwie powołania jej na stanowisko Likwidatora Spółki przez Walne Zgromadzenie, a więc zaprzestania wykonywania pracy, dla wykonywania której umowa została zawarta, określa art. 30 § 1 pkt 5 k.p. Według tego przepisu umowa o pracę rozwiązuje się z dniem ukończenia pracy, dla której wykonania była zawarta. Rozwiązanie umowy następuje z mocy prawa, bez potrzeby dokonywania przez strony, zwłaszcza przez pracodawcę, dodatkowych czynności w postaci oświadczeń woli.

Sąd Rejonowy w pełni podziela stanowisko Sądu Najwyższego zawarte w wyroku z dnia z dnia 25 stycznia 2007 r., sygn. I PK 213/06, zgodnie z którym umowa o pracę zawarta na czas pełnienia funkcji prezesa zarządu spółki handlowej jest umową o pracę na czas wykonania określonej pracy (art. 25 § 1 k.p.).

W świetle art.276§1 kodeksu spółek handlowych/ dalej k.s.h./ z chwilą powołania likwidatorów mandat członków zarządu wygasa z mocy prawa, a dotychczasowi członkowie zarządu stają się likwidatorami Spółki. A zatem z tą chwilą umowa o pracę powódki wygasła- czego zresztą powódka nie kwestionuje .

Z uwagi na przepis art.280 k.s.h. w zw. z art. 203 §1 zd.2 k.s.h. Spółka może zawrzeć z Likwidatorem umowę dotyczącą jego zatrudnienia w spółce. Nie musi to być akurat umowa o pracę, może to być również umowa cywilnoprawna, Stosownie do treści art.280 k.s.h. zasadą jest ,że do Likwidatora stosuje się przepisy dotyczące członków zarządu. Należy więc odróżnić stosunek łączący członka zarządu/ likwidatora/ ze spółką wynikający z powołania go przez Zgromadzenie Wspólników/ stosunek organizacyjny/ od stosunku łączącego członka zarządu ze spółką wynikający z umowy o pracę, umowy o zarządzanie lub innej umowy cywilnoprawnej. A zatem Likwidator może wykonywać swoje czynności na podstawie łączącego go ze spółką stosunku organizacyjnego i nie jest konieczne zawieranie z nim w tym zakresie umowy o pracę. Otrzymywanie wynagrodzenia przez Likwidatora powołanego na podstawie uchwały Walnego Zgromadzenia – jak w niniejszej sprawie- nie rodzi stosunku zatrudnienia. Domaganie się przez powódkę ustalenia stosunku pracy od dnia jej powołania na stanowisko Likwidatora – jest zatem całkowicie nieuzasadnione, skoro łączył ją ze spółką wyłącznie stosunek organizacyjny wynikający z uchwały nr.2 z dnia 15.05.2013r. Walnego Zgromadzenia Wspólników. Należy również podkreślić fakt, że od dnia 15.05.2013r./ otwarcie likwidacji/ do dnia 21.05.2013r./ ogłoszenie upadłości/ powódka była jedyną osobą uprawnioną do reprezentacji upadłej spółki/ art.283ksh w zaw. z art.203 ksh/. W tym okresie wszystkie czynności w imieniu upadłego, w tym czynności z zakresu prawa pracy mogła podejmować wyłącznie powódka. Natomiast przy zawieraniu ewentualnej umowy o pracę z powódką- upadłego mogła reprezentować wyłącznie Rada Nadzorcza spółki lub pełnomocnik powołany przez Zgromadzenie Wspólników. W tym czasie Syndyk Masy Upadłości nie mógł zawrzeć z powódką żadnej umowy, w tym umowy o pracę, ponieważ nie miał wówczas żadnych uprawnień do reprezentowania upadłego. Prawo takie nabył dopiero z chwilą ogłoszenia upadłości tj. z dniem 21.05.2013r. na mocy art.160 ustawy prawo upadłościowe

i naprawcze. Syndyk bowiem z chwilą jego ustanowienia obejmuje majątek upadłego, zarządza nim i zabezpiecza przed zniszczeniem. (...) zaś polega na, między innymi, zminimalizowaniu kosztów utrzymania i przygotowania do sprzedaży. Do tego czasu Likwidator w zakresie czynności likwidacyjnych ma prawo prowadzenia spraw oraz reprezentowania spółki jak również podejmuje czynności likwidacyjne do których należą zakończenie bieżących spraw spółki, ściąganie wierzytelności, wypełnienie zobowiązań i upłynnienie jej majątku. Nowe interesy mogą być wszczynane tylko wówczas, gdy jest to potrzebne do ukończenia spraw w toku/ art.282 k.s.h./.

A zatem w ocenie Sądu, współpraca powódki z Syndykiem nie może być uznana za wykonywanie pracy na podstawie umowy o pracę, ponieważ jako były członek zarządu upadłego, likwidator i reprezentant upadłego zgodnie z przepisami prawa upadłościowego była do tej współpracy zobowiązana.

Sąd zważył, że zgodnie z art.22§1 kp przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem. Warunkiem zakwalifikowania np. umowy o świadczenie usług czy zlecenia jako umowy o pracę jest ustalenie, że cechy istotne dla umowy o pracę mają charakter przeważający. Do tych cech należy przede wszystkim podporządkowanie pracownika, obowiązek osobistego świadczenia pracy oraz obciążenie podmiotu zatrudniającego ryzykiem prowadzenia zakładu pracy. W ocenie Sądu stosunek łączący powódkę z upadłą spółką nie wykazuje cech charakterystycznych dla stosunku pracy. Brak było bowiem w istniejącym pomiędzy powódką a Syndykiem Masy Upadłości spółki stosunku występowania charakterystycznej dla stosunku pracy cechy takiej jak hierarchiczne podporządkowanie pracownika poleceniom pracodawcy, brak było elementu kierownictwa. Materiał dowodowy bowiem w sposób jednoznaczny wskazał, że powódka w okresie od 21.05.2013r. do 19.06.2013r. nie była podporządkowana pracodawcy co do miejsca, czasu i sposobu wykonywania czynności. Co prawda prowadziła rozmowy z dotychczasowym dostawcą paliwa na temat dalszego dostarczania paliwa upadłej spółce, współpracowała z Syndykiem w sprawach kadrowych i finansowych, ale stron nie łączyła żadna umowa o pracę, zaś zdaniem Sądu czynności te wykonywała jako reprezentant upadłego, a nie jako pracownik. Zresztą powódka sama przyznała na rozprawie w dniu 20.05.2014r., że Syndyk Masy Upadłości nie obiecywała zawarcia z nią umowy o pracę, strony nie uzgodniły ani daty jej zawarcia ani rodzaju umowy a także wysokości wynagrodzenia i stanowiska jakie by powódka miała zajmować w upadłej spółce. Zgodnie z ugruntowanym orzecznictwem Sądu Najwyższego wyrażonym np. w wyroku z dnia 18.06.1998r./ I PKN 191/18 OSNP 1999/14/449/-badając, czy umowa wykazuje cechy charakterystyczne dla umowy o pracę czy umowy prawa cywilnego decydujące znaczenie ma zamiar stron i cel umowy. W rozpatrywanej sprawie należy stwierdzić, że powódka angażując się w sprawy upadłościowe spółki jako były Prezes Zarządu Spółki i Likwidator- wykonywała dobrowolnie niektóre czynności, korzystając z wcześniejszych kontaktów jak np. rozmowy na temat dostaw paliwa i liczyła na zawarcie „stosownej” umowy- jak sama twierdziła w pozwie i na rozprawie w dniu 20.05.2014r./k-114 akt, pozew k-5 akt/.

Należy też podkreślić, że do powstania stosunku pracy konieczne jest uzgodnienie przez strony- nawet w sposób dorozumiany- rodzaju pracy jaka ma być wykonywana, wynagrodzenia. Tymczasem materiał dowodowy sprawy w żaden sposób nie pozwala na przyjęcie jakoby między stronami sporu była wola nawiązania właśnie umowy o pracę po dniu 15.05.2013r. Nie można również przyjąć, że doszło do zawarcia umowy przyrzeczonej – jak sugeruje powódka. Umowa taka, nawet ustna, w myśl art. 389 kc w zw, z art.300 kp i art.29 kp musi zawierać istotne postanowienia umowy przyrzeczonej, czyli umowy o pracę tj. określać rodzaj pracy, miejsce jej wykonywania, wynagrodzenie, termin rozpoczęcia pracy oraz czas trwania umowy. Strony w rozpatrywanym sporze nie zawarły żadnego wiążącego porozumienia w sprawie zawarcia umowy przyrzeczonej w rozumieniu art.389 kc. Nie ustaliły bowiem ani terminu zawarcia umowy ani jej rodzaju, stanowiska a także wysokości wynagrodzenia. A zatem brak jest podstaw do przyjęcia, że doszło do zawarcia umowy przyrzeczonej, co sugeruje powódka. Nawiązania stosunku pracy nie da się wyprowadzić z okoliczności takich jak wypłacenie na rzecz powódki wynagrodzenia, czy też korzystania przez upadłego z certyfikatu transportowego powódki, ponieważ czynności te nie są jednoznaczne z zawarciem z powódką umowy o pracę przez Syndyka Masy upadłości, który nie przejawiał woli w nawiązaniu z powódką stosunku pracy. Reasumując należy stwierdzić, że w spornym okresie czasu nie łączył stron stosunek pracy w rozumieniu art.22 kodeksu pracy.

Biorąc powyższe pod uwagę orzeczono jak w sentencji.

O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono na podstawie §12.1.1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dn.28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu /Dz.U. z dn.3.10.2002r. Nr.163 poz.1348/.